

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 6P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201517
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5821201517.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky - V. R. V., T. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX-XX, zastúpená: JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou so sídlom v Námestove, Mieru 312 a otca - M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., V..T.. Š. XXX, mal. dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30794536, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v znení:

I. Súd udeľuje súhlas namiesto otca v žiadosti o prijatie mal. dieťaťa V. V., nar. XX.XX.XXXX, na predprimárne vzdelávanie v Materskej škole, Y. XXX, XXX XX C., pre školský rok 2021/2022.

II. Matka má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka dňa 25.8.2021 podala na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala, aby súd udelil súhlas namiesto otca maloletého: M. V. v žiadosti o prijatie maloletého dieťaťa V. V., nar. XX.XX.XXXX, na predprimárne vzdelávanie (celodenný pobyt) v Materskej škole, Y. XXX, XXX XX C., pre školský rok 2021/2022.

2. Navrhovateľka návrh odôvodnila, že s odporcom sú rodičmi maloletého dieťaťa V. V.. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 09.12.2019, právoplatné dňa 18.12.2019, ktorým súd zároveň upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu tak, že schválil rodičovskú dohodu na základe ktorej zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke, s právom oboch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok, a otcovi upravil styk s maloletým každý párnny týždeň v čase o štvrtka od 17.00 hod do nedele do 17.00 hod. a určil otcovi povinnosť platiť maloletému na výživu v sume 160,- eur mesačne. V súčasnosti je na návrh otca vedené na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 6P/10/2020, o zmenu rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/127/2019 zo dňa 09.12.2019, otec navrhol zveriť maloletého syna do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Konanie doposiaľ nebolo ukončené, vo veci sa uskutočnilo pojednávanie dňa 08.06.2021 a vec bola odročená na neurčito, za účelom ustanovenia znalca a vypracovania znaleckého posudku. V súčasnosti platí úprava rodičovských práv a povinností určená rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/127/2019, a maloleté dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matke. Dňa 16.07.2021 mal. V. dosiahol vek troch rokov, matke v mesiaci júl 2021 skončila rodičovská dovolenka a nastúpila na svoje pôvodné miesto do zamestnania ako učiteľka na Základnej škole W. Y. S. M. C.. Po ukončení rodičovskej dovolenky, od 7/2021 matka maloletého čerpá dovolenku, avšak od septembra 2021 jej dovolenka končí a nastupuje do práce. Z uvedeného dôvodu navrhovateľka ešte pred nástupom do zamestnania požiadala o zápis maloletého V. na predprimárne vzdelávanie do Materskej škôlky M. C., pre školský rok 2021/2022, kde jej bolo oznámené, že na prihlásenie maloletého dieťaťa do škôlky,

potrebujú mať podpísanú prihlášku aj od druhého rodiča, od otca dieťaťa. Za týmto účelom matka otca vyzvala na podpísanie žiadosti o prijatie maloletého dieťaťa na predprimárne vzdelávanie do materskej škôlky, čo otec odmietol, a to napriek opakovaným žiadostiam zo strany matky. Otec podmieňuje podpísanie žiadosti o prijatie maloletého V. do materskej škôlky tým, že aj jemu matka recipročne podpíše žiadosť o prijatie maloletého do Materskej škôlky M. Ž.. Uvedené skutočnosti vyplývajú aj zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 08.06.2021 na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 6P/10/2020, kde otec maloletého uvedených skutočností potvrdil (str. 4 zápisnice, kde otec doslova uviedol cit.: „Ak matka podpíše škôlku v Ž., ja podpíšem škôlku v C.“). Vzhľadom na uvedené, a síce, že Materská škola v C. za tohto stavu - bez súhlasu a podpisu otca na žiadosti o prijatie maloletého V. na predprimárne vzdelávanie, dieťa odmieta prijať, matka sa prostredníctvom tohto návrhu domáha, aby súd nahradil prejav vôle otca maloletého, a za otca tento súhlas udelil. Matka nemá možnosť zabezpečiť pre maloletého V. celodennú starostlivosť, napr. prostredníctvom opatrovateľky, nakoľko bude pracovať (matka má zabezpečený trvalý pracovný pomer na dobu neurčitú). Pri bežných, každodenných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, dohodu rodičov zákon nevyžaduje a každý z rodičov, bez ohľadu na existenciu či neexistenciu dohody s druhým rodičom, môže vykonávať v bežných veciach rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu sám. Ak teda jeden z rodičov zastupuje dieťa v bežných veciach, nie je nevyhnutné vyjadrenie druhého rodiča. Ak však ide o podstatnú vec, je nutné, aby druhý rodič s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasil. Pokiaľ by druhý rodič vyslovil nesúhlas, boli by dané podmienky na postup podľa § 35 Zákona o rodine, t. j. na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov. Nakoľko otec žiadosť o prijatie maloletého dieťaťa na predprimárne vzdelávanie do MŠ odmieta podpísať, je zrejme, že medzi rodičmi maloletého dochádza k stretu záujmov v rámci návštevy predprimárneho vzdelávania a síce k žiadosti o prijatie do materskej školy. V zmysle právoplatného a aktuálneho súdneho rozhodnutia, je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke, a teda maloleté dieťa sa väčšinu času zdržiava na adrese bydliska matky. Je preto pochopiteľné, že škôlka ktorú by mal maloletý V. navštevovať, by sa mala nachádzať v primeranej vzdialenosti od bydliska matky. Otec matku žiada o podpísanie súhlasu s prijatím maloletého V. do Materskej škôlky v Ž., čo však matka nepokladá za opodstatnenú požiadavku otca. Otec trávi s maloletým V. dva dni v mesiaci každý piatok počas párneho týždňa, kedy by teoreticky dieťa mohlo škôlku navštevovať. Avšak vzhľadom k veku dieťaťa, a k možnosti otca nebyť ukraovaný o čas strávený s maloletým dieťaťom, matka nevidí dôvod, aby dieťa navštevovalo dva predprimárne školské zariadenia. S poukazom na uvedené, nakoľko s otcom maloletého dieťaťa dohoda ohľadom navštevovania predprimárneho vzdelávania maloletým dieťaťom v materskej škole v mieste bydliska matky nie je možná, navrhovateľka žiada, aby o tejto veci rozhodol súd, prostredníctvom neodkladného opatrenia. Inštitút neodkladného opatrenia bude slúžiť k ochrane práv maloletého dieťaťa. Matka od septembra nastupuje do zamestnania, a maloleté dieťa potrebuje celodennú starostlivosť, ktorú mu matka tým, že bude pracovať nebude môcť poskytnúť. Matke sa skončila dovŕšením troch rokov veku dieťaťa rodičovská dovolenka, a je preto zo strany matky maloletého prirodzené a legitímne, že sa vracia späť do svojho zamestnania. Nariadenie neodkladného opatrenia preto matka v danej situácii pokladá za nevyhnutné a potrebné, a jediný prostriedok, ktorým dokáže zabezpečiť prijatie maloletého V. do materskej škôlky na predprimárne vzdelávanie. Matka poukazuje na to, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Práva takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchlou úpravou jestvujúcich pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad, ako je to v predmetnom prípade. Matka uvádza, že nastal stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu.

3. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach § 360 až 369 CMP, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP.

5. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

6. Podľa 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia prevej inštancie.

8. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákona o rodine) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatými orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

10. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je to potrebné, pričom nevyhnutným predpokladom tiež je, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia, ktorým je skutkový a právny stav veci, o ktorej sa má rozhodovať v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o preukázanie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov, musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad.

11. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom a môže byť nariadené iba vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

12. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí vždy byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade podľa cit. § 325 ods. 1 CSP vyžaduje splnenie podmienky, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery (alebo danosť obavy, že exekúcia bude ohrozená). Takáto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie až na prípadne konečné rozhodnutie (vydané po riadnom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých procesných postupov v konaní o veci samej mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko (ak vôbec) odvrátiť. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je potom z uvedeného pohľadu prioritným záujmom vytvorenie, resp. za určitých okolností i obnovenie podmienok pre riadny a bezproblémový vývin dieťaťa. Tomuto cieľu je na jednej strane podriadená len obmedzená viazanosť súdu v konaniach návrhmi ich účastníkov (čo sa prejavuje v tom, že súd nemusí a ani nemôže akceptovať práve riešenie problému predostretého účastníkom konania, ale je povinný sa v tomto smere riadiť výlučne záujmom maloletého dieťaťa), na druhej strane i postup pri dokazovaní v takýchto konaniach. Tu totiž na rozdiel od sporového konania je povinný i bez návrhu vykonávať všetky dôkazy potrebné na riadne objasnenie skutkového stavu bez ohľadu na to, či ich účastníci navrhli alebo či ostali nečinnými.. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú

o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

13. Za daného stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu matky. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a z predložených listinných dôkazov, má súd za preukázané, že je v najlepšom záujme maloletého, aby návrhu matky bolo vyhovené, pretože maloletý je zverený do osobnej starostlivosti matky a v posudzovanom prípade dochádza k situácii, ktorá si vyžaduje neodkladné riešenie za účelom riadnej osobnej starostlivosti matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Mal. V. dosiahol vek troch rokov, matke v mesiaci júl 2021 skončila rodičovská dovolenka a matka nastúpila na svoje pôvodné miesto do zamestnania ako učiteľka na Základnej škole v C.. Od septembra 2021 matka nastupuje do zamestnania a požiadala o zápis mal. V. na predprimárne vzdelávanie, pričom jej bolo oznámené, že na prihlásenie maloletého dieťaťa do škôlky, potrebuje súhlas otca dieťaťa. Otec odmietol podpísať prihlášku, a to podmieňovaním podpísania žiadosti o prijatie mal. V. do Materskej škôlky v Ž.. Matka tak osvedčila naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia, pretože ako samoživiteľka, ktorá vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, počas výkonu zamestnania nemá inú možnosť zabezpečiť starostlivosť pre mal. dieťa. Vzhľadom na uvedené súd návrhu matky v celom rozsahu vyhovel.

14. Zároveň matke v zmysle jej návrhu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % , napriek tomu, že v mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (§ 52 Civilný mimosporový poriadok). Civilný mimosporový poriadok však pripúšťa výnimky, pre prípady upravené v § 53 až 55. Podľa § 55 Civilný mimosporový poriadok súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. V tomto prípade súd dospel k záveru, že je spravodlivým priznať matke trovy konania tak ako žiadala, t.j. vo výške 100 %, pretože matka bola v celom rozsahu úspešná a trovy, ktoré jej v tomto konaní vznikli, boli spôsobené výlučne zavinením otca, ktorý napriek opakovaným výzvam matky, aby sa daná situácia vyriešila bez potreby rozhodnutia súdu, konal výlučne tendenčne.

15. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 písm. a) - e) a ods. 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 ods. 1 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 364 CSP).